

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Εν Ἑλλάδι . . . Δρ. ν. 3.—
Εν τῇ ἀλλοδαπῇ » » 3,50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν 15
261—Γραφεῖον ὁδ. Ἑρμοῦ—264

Παρακαλοῦνται οἱ κκ. Συνδρομηταὶ τῆς «Ἀθηναίδος» καὶ τῶν «Ἑνῶν Περιοδικῶν» ν' ἀποστείλωσιν ἐγκαίρως τὰς συνδρομάς των, ὅπως μὴ ἐπέλθῃ διακοπὴ τῆς ἀποστολῆς τῶν φύλλων.

Οἱ ἐν ταῖς Ἑπαρχίαις καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ δύνανται ν' ἀποστείλωσιν αὐτὰς διὰ γραμματοσήμου ἑλληνικοῦ, ἀγγλικοῦ καὶ γαλλικοῦ.

Ἄμα τῇ παραλαβῇ τῆς συνδρομῆς, ἀποστέλλεται δωρεάν τοῖς κ. Συνδρομηταῖς τῆς «Ἀθηναίδος» χρωματισμένη εἰκὼν.

Ἡ ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΗΣ

Πανταχοῦ εὐρίσκομεν τὴν ἀπόδειξιν τῆς προόδου ἐν τῇ τέχνῃ καὶ τῇ ἐπιστῇ, ἐν τῇ ἀνέσει καὶ τῇ πολυτελείᾳ, ἀλλ' οὐδόλως ἀνάλογον πρόδον ἀπαντῶμεν ἐν τῇ δημοσίᾳ καὶ ἰδιωτικῇ ἠθικῇ. Ἐὰν βαρέα ἐγκλήματα εἶναι ἦττον συχνά, ἐλαφρότεροι παραβάσεις εἰσὶ πολυαριθμότεραι, ἡ ἠθικὴ ἐν τῷ ἐμπορίῳ εἶναι μᾶλλον χαλαρά, καὶ ὁ χαρακτήρ τῶν διεθνῶν σχέσεων δὲν διακρίνεται ἐπὶ τιμῇ καὶ εἰλικρινείᾳ. Ὑπὸ μίαν ἔποψιν ἰδίᾳ ἀνομολογοῦμεν λυπηρὰν ἀποτυχίαν. Πρὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ὁ Γρότιος εὗρε λόγον νὰ παραπονηθῇ διὰ τὴν ὑπαρξίν ἐν τῷ χριστιανικῷ κόσμῳ τοσαύτης ἀκολασίας ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν πόλεμον, ὥστε καὶ τὸ βαρβαρώτερον ἔθνος θὰ ἠρυθρίᾳ διὰ τοῦτο· διότι κράτη προήρχοντο εἰς πόλεμον, ἐπὶ οὐδενὶ λόγῳ, ἢ ἐπὶ τῇ ἐλαχίστῃ προφάσει, ὅτε δὲ ἀπαξ ἐπεχειροῦν τοῦτον, παρεβιάζον πᾶν θεῖον καὶ ἀνθρώπινον δίκαιον, ἀκριβῶς ὥσαντι ἐπετρέπετο αὐτοῖς ἢ ἀπεφάσιζον νὰ διαπράξωσι, οἷον δήποτε εἶδος ἐγκλήματος. Ἀφότου ὁ Γρότιος ἐδημοσίευσεν τὸ ἀξιοσημείωτον αὐτοῦ πόνημα «Περὶ τοῦ δικαίου τοῦ Πολέμου καὶ τῆς Εἰρήνης»,

ὅποια μεταβολαὶ ἐγένοντο ἐν τῷ δημοσίῳ δικαίῳ τῆς Εὐρώπης, ὅποια ἀναστατώσεις ἐν τῇ πολιτικῇ, ὅποια λεπτότης ἐν τῇ διπλωματίᾳ, ὅποια βελτιώσεις ἐν τῷ διεθνείῳ δικαίῳ. Ἀλλὰ μολοντοῦτο διατελοῦμεν σχεδὸν ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν συχνότητα τοῦ πολέμου, καὶ τὴν κατάστασιν τῆς ἐκκρεμότητος, φόβου καὶ ἀντιζηλίας ἐν ᾗ τὰ μέλη τῆς μεγάλης οἰκογενείας τῶν Κρατῶν ζῶσιν ἐν ταῖς πρὸς ἀλλήλα σχέσεσιν αὐτῶν.

Ὁ Χριστιανισμὸς εἰσήγαγε νέον κώδικα ἠθικῆς, νέον δεσμὸν ἀδελφοποιήσεως, σκοποῦντα νὰ συνδέσῃ τοὺς ὁπαδοὺς αὐτοῦ διὰ τῶν στενωτέρων δεσμῶν, καὶ ὅμως τοσοῦτοι πόλεμοι συνάπτονται μεταξύ τῶν χριστιανικῶν ἐθνῶν ὅσοι μεταξύ χριστιανικῶν καὶ μὴ, ἔτι δὲ καὶ πλείοτεροι τῶν ὅσων συμβαίνουσι μεταξύ μὴ χριστιανικῶν μεταξύ των. Διατί δὲ τοῦτο; διότι ὁ χριστιανισμὸς δὲν εἰσῆλθεν ἱκανῶς βαθέως ὥστε νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν δημοσίαν γνώμην καὶ τὴν ἠθικὴν. Ἐντεῦθεν πᾶσα μικρὰ διαφορὰ προσερχομένη ἐκ τῆς κακῆς ὀργανώσεως τῶν Κρατῶν, ἢ ἐξέγερσις νέου βίου μεταξύ ταύτης καὶ ἐκείνης τῆς φυλῆς, ἢ οἰαδήποτε μεταβολὴ ἐν ταῖς σχέσεσι μεταξύ τῶν κυβερνώντων καὶ τῶν κυβερνωμένων ἐν οἰαδήποτε χώρᾳ λαμβάνει, ὡς μὴ ὥφειλε, ὑπεροχὴν καὶ ταχέως γίνεται ἀφορμὴ πολέμου.

Τὸ δὲ μᾶλλον ἀξιοθρήνητον εἶναι ὅτι πολλοὶ τῶν διακρινομένων ἡγετῶν τῆς δημοσίας γνώμης, φημιζόμενοι διὰ τὸ ὑψηλὸν αἶσθημα τῆς ἠθικῆς καὶ τοῦ καθήκοντος, ἄλλως τε δὲ ἄφοβοι εἰς τὴν ἐπὶ κλῆσιν τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν καὶ τῆς δικαιοσύνης, δὲν θεωροῦσι τὸν πόλεμον καὶ πάντα τὰ παρομαρτυροῦντα αὐτῷ μετὰ τῆς ἀποστροφῆς ἐκείνης ἣτις ἀρμόζει αὐτῷ, εἴτε δὲ διὰ σιωπηρᾶς συγκατανεύσεως εἴτε δι' ἀπροκαλύπτου συστάσεως, πολλάκις ὑποστηρίζουσι πολιτικὴν ἥτις τίθησι τὰ ἀνθρώπινα συμφέροντα καὶ τὴν ἀνθρωπίνην φιλοδοξίαν ὑπεράνω παντὸς ὅ,τι εἶναι ἱερὸν καὶ τοῦ καθήκοντος. Εἶναι λίαν λυπηρὸν ὅτι ἡ ὑπάθεσις τῆς

ειρήνης πάσχει οὐ μόνον ἐκ τῆς ἀδιαφορίας τοῦ πλήθους, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἀτυχοῦς ἰσχυρισμοῦ ἐκ μέρους τῶν νοσημόνων, ὅτι ὑπάρχουσι χεῖρονα καὶ αὐτοῦ τοῦ πολέμου, καὶ ὅτι ὑπὸ τινος περιπτώσεως, ὁ πόλεμος δύναται νομίμως νὰ ἐπιχειρηθῇ ὑπὸ χριστιανῶν.

Εἶναι ἀδύνατον νὰ χωρίσῃ τις τὸ ζήτημα τῆς εἰρήνης ἢ τοῦ πολέμου ἀπὸ τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἠθικῆς. Οἰαδήποτε βαρύτης ἀποδοθῇ εἰς σκέψεις τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν οἰκονομικῶν, ὑψηλότεραι, εὐγενέστεραι καὶ μᾶλλον διαρκεῖς εἶναι αἱ σκέψεις τῆς ἠθικῆς. Εἶναι νόμιμος ἡ ἐπιχείρησις πολέμου; Τί ἐστὶν ὁ πόλεμος; Εἶναι ἡ ὑψίστη δοκιμασία τοῦ δικαίου. Εἶναι ἡ ἀνέλιξις τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, ἡ διακήρυξις τῆς βασιλείας τῆς βίας ἀντὶ τῆς βασιλείας τοῦ νόμου. Εἶναι ἡ ἀπονέκρωσις πάσης ἀνθρωπίνης συμπαθείας, ἡ ἀναζωογόνησις τῆς βραβρότητος, δοκιμασία ἰσχύος, ἀγὼν πυγμομαχίας. Τί δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν προσφυγὴν εἰς τὸ μέτρον τοῦτο; Ὀλίγοι ἐσονται πρόθυμοι νὰ βεβαιώσωσιν ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι δικαιολογητός διὰ καθαρῶς ἐπιθετικοὺς σκοποὺς. Ὀλίγοι ὑπερασπίζουσι τὸν πόλεμον ὡς μέσον διατηρήσεως τῆς ἰσοροπίας τῆς δυνάμεως ἢ πρὸς τιμωρίαν ἀνθρώπου διαγωγῆς· διότι ποῖον Κράτος δύναται ν' ἀναλάβῃ εἰς ἑαυτὸ τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργήσῃ ὡς δικαιοκτῆς ἢ κριτὴς ἄλλων Κρατῶν; Ἐπανάστασις ἢ καὶ ἀνταρσία ἐν γειτονικῷ κράτει, δὲν δικαιολογεῖ τὴν ἐνοπλον ἡμῶν ἐπέμβασιν. Ἀλλὰ καίτοι ἀποκρούονται τοῦλάχιστον κατὰ θεωρίαν ὡς ἱκαναὶ καὶ νόμιμοι αἰτίαι πολέμου, αὗται εἰσὶν αἱ αἰτίαι τῶν πλείστων πολέμων τῆς ἐνεστώσης ἐποχῆς. Ἄς χρωματίσωμεν αὐτοὺς ὡς θέλομεν, ἢ κινητήριος δύναμις τῶν πλείστων πολέμων, νῦν ὡς πάντοτε, οὐδὲν εἶναι ἢ ἐπιθετικὴ, ζηλοτυπία, ἢ ἀπληστία διὰ τὴν αὐξήσιν τῆς δυνάμεως ἢ ἐπιρροῆς ἄλλων Κρατῶν. Εἶναι τοῦτο σύμφωνον πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἠθικὴν;

Μόνον ὅταν τὸ ζήτημα καταντήσῃ εἰς τὸ στενότερον σημεῖον τῆς αὐτοσυντηρήσεως, προερχομένης ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ Κράτους νὰ ὑπερασπίσῃ τὸ ἔθνος ἐκ τῆς ἐπιδρομῆς ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ, καὶ τοὺς πολίτας ἐκ τῆς βίας καὶ ἀδικίας, ὑπάρχει τότε ἀμφιβολία τις περὶ τοῦ νομίμου τοῦ πολέμου. Ποῖον εἶναι τὸ ἐπιχείρημα τῆς ἀμύνης ἐφ' οὗ τόσοι πόλεμοι ἐστηρίχθησαν καὶ ἐδικαιολογήθησαν; Εἶναι ἀπλῶς τοῦτο ὅτι εἶναι ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὰ πρῶτα ἐνστικτα τῆς φύσεως· ὅτι ὡς τὰ κτῆνη ὑπερασπίζουσιν ἑαυτὰ ὅσον κάλλιον δύνανται διὰ τῶν κεράτων, τῶν οὐνχων καὶ τῶν ὀδόντων αὐτῶν, οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ μεταχειρίζεται πρὸς ἀμυναν αὐτοῦ οἰαδήποτε μέσα ἔχει εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐχομεν λογικὸν νὰ ἰθύνῃ τὰς πράξεις ἡμῶν, τὸ ὅποιον τὰ ἄλλα ζῶα δὲν ἔχουσι, καὶ θεῖαν Ἀποκάλυψιν νὰ περιστέλλῃ τὰς ὁρμὰς ἡμῶν καὶ ὀδηγήσῃ τὸ λογικὸν ἡμῶν. Τὸ λογικόν, ὡς ἐρρέθη, εἶναι ὁ ἰθύντωρ καὶ δικαιοκτῆς ἡμῶν, διὰ τῶν θεσμῶν καὶ τοῦ νόμου τῆς φύσεως, ἐν πολιτικαῖς καὶ φυσικαῖς ὑποθέσεσιν. Εἶναι ἡ πλάστιγξ καὶ ὁ ὑπογραμμὸς δι' ὧν σταθμίζομεν αὐ-

τὰ, εἶναι κριτὴς γεννηθεὶς ἐν ἡμῖν καὶ βασιλεὺς τῆς ψυχῆς. Ἄνευ λογικοῦ, ὡς ἐν τρικυμώδει θαλάσῃ, διατελοῦμεν εἰς τὴν διάκρισιν παντὸς ἀνέμου καὶ κύματος, καὶ ἀγνοοῦμεν, πῶς τὸ ἐπελευσόμενον κύμα θέλει διαθέσει ἡμᾶς, εἴτε ἂν θά ῥίψῃ ἡμᾶς κατὰ βράχου ἢ θά φέρῃ ἐντὸς ἡσύχου λιμένος.

Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ τιμωρήσωμεν τὸν ἀδικοπραγούντα; Φέρει ἄρα γε ἡ ἀρχὴ τὸ ξίφος εἰς μάτην; Οὐχί, ὁ σκοπὸς τῆς τιμωρίας εἶναι ἡ διόρθωσις καὶ ἡ ἀναμόρφωσις τοῦ ἐγκληματίου, καὶ ἡ προστασία τῆς κοινωνίας. Ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου εἶναι ἐκδικητικὴ, οὐχὶ δὲ ἐπανορθωτικὴ· ἀφοῦ δὲ ἡ κοινωνία δύναται νὰ προστατευθῇ δι' ἄλλων μέσων, ὁ τρόπος ἐκεῖνος τῆς τιμωρίας ἀποβαίνει παράνομος. Πᾶσα ἀνυπακοή ἐπομένως, μετὰ τὸν πόλεμον καὶ ποινῆς τοῦ θανάτου ἀποτυγχάνει. Οὐδὲ ὁ πόλεμος δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἐνεπιστεύθη ἡμῖν ἡ ἐκτέλεσις τῆς κρίσεως τοῦ Θεοῦ. Ὁ λοιμὸς, ὁ λιμὸς καὶ τὸ ξίφος εἶναι τῶντοι αἱ κρίσεις τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀλλ' ἡ ποινὴ τοῦ ξίφους εἶναι τοσοῦτον λυπηρὰ διὰ τὸν κατακτητὴν ὅσον καὶ διὰ τὸν κατακτηθέντα.

Ὁ πόλεμος πολλάκις ἐξαίρεται ὡς εὐγενὴς τέχνη, ὡς πρᾶξις ἱπποτισμοῦ, ἐνδειξις ἀνδρείας καὶ ῥώμης. Ἀλλ' αὕτη εἶναι ἀτελής εἰκὼν τοῦ πολέμου. Τὰ συμβάντα τοῦ πολέμου ὑπῆρξαν πάντοτε, καὶ ἐσονται πάντοτε εἰς ἄκρον σκληρά. Οἱ νικηταὶ δὲν καταδικάζουσι νῦν τοὺς αἰχμαλώτους εἰς δουλείαν, δὲν ληΐζουσι τοὺς νεκροὺς, δὲν καταστρέφουσι γυναῖκας καὶ παῖδας, καὶ ὅμως οὐδὲν δύναται νὰ μετριάσῃ τὰς φρικαλεότητας τοῦ πολέμου, οὐδὲν ποτε θέλει κατορθώσῃ νὰ σβύσῃ τὴν ἐχθροπάθειαν, τὸ μῖσος, τὰς σκληρότητας, ἅτινα εἰσὶν ἡ ἀμεσὸς καὶ ἀναγκαία αὐτοῦ συνέπειαι. Ἡ συνθήκη πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῶν πληγωμένων ἐν τοῖς στρατοῖς ἐπὶ τοῦ πεδίου, ἡ ὑπογραφεῖσα ἐν Γενεύῃ τὸ 1864 ἡ συνθήκη πρὸς ἀπαγόρευσιν τῆς χρήσεως ἐκρηκτικῶν σφαιρῶν ἐν καιρῷ πολέμου ὑπογραφεῖσα ἐν Πετροπόλει τὸ 1868 καὶ αἱ συνδιασκέψεις αἱ γενομένηαι ἐν Πετροπόλει τὸ 1876 ἐπὶ τῶν ἐθίμων τοῦ πολέμου, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἔργων τοῦ πολέμου ἐναντίον τῶν πράγματι ἐμπολέμων μερῶν, πρὸς ἀποθάρρυνσιν τῆς προδοσίας, πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν, ἐπιστημονικῶν καὶ ἀγαθοεργῶν ἰδρυμάτων ἀπὸ τῶν ἔργων τοῦ πολέμου, εἰσὶ φιλάνθρωπα καὶ εὐεργετικὰ ἀλλὰ δὲν ἐγγίζουσι τὴν οὐσίαν αὐτοῦ τοῦ πολέμου. Ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ τελευταίου, τὰ συμβάντα τοῦ πολέμου τείνουσι πρὸς διαφθορὰν τῆς ἠθικῆς ἐνδὸς ἔθνους, καὶ πρὸς ἐξοικείωσιν ἡμῶν πρὸς πράξεις σκληρότητος καὶ βραδυστοχείας. Ὅποιον ψεῦδος, ὅποια πανουργία, ὅποια τέχνη πολλάκις γίνεται χρῆσις παρὰ τῆς διπλωματίας! Ὅποια ἐκπτώσις τῆς ἠθικῆς ἐνεστὶν ἐν τῇ παθητικῇ ὑποχρεώσει στρατιώτου τινὸς νὰ φέρῃ πῦρ καὶ σιδήρον ἐν μέσῳ λαοῦ ἀγνώστου εἰς αὐτόν, καὶ οὐδόλως αὐτόν βλάψαντος. Ὅποια καταστροφή τῶν γενναιοδωριῶν

τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ καταστροφῇ τῶν πόλεων καὶ τῷ ὀλέθρῳ τῶν ἀγρῶν! Ὅποια παρορμήσεις εἰς τὸ ἐγκλημα καὶ τὸν βαρβαρισμὸν συνδεόμεναι πρὸς τὰς ἐφοδούς καὶ τοὺς βομβαρδισμούς! Ἡ θρησκεία βεβαίως καὶ ἡ ἠθικὴ ἀντικρὺς ἀντίκεινται πρὸς τὰς τοιαύτης φύσεως πράξεις.

Οἱ ἀρχαῖοι Χριστιανοὶ ἀνεγνώριζον τοὺς ὁμοθησκούς αὐτῶν ἐπὶ παντός τοῦ κόσμου, ὡς συμπολίτας καὶ ἀδελφούς. Μίαν πολιτείαν ἀναγνώριζομεν ἐν τῷ κόσμῳ, ἔλεγεν ὁ Τερτυλλιανός. Ἄς μὴ στενοῦμεν τὸν πατριωτισμὸν ἡμῶν ἐθίζοντες ἡμᾶς αὐτοὺς νὰ βλέπωμεν ἐν τοῖς πολίταις ἐτέρων κρατῶν, οὐδὲν ἄλλο ἢ ξένους ἢ βαρβάρους. Ἐν τῇ πρώτῃ αὐτῆς συλλήψει ἡ Χριστιανικὴ ἀγάπη ἀπήτησε τὴν ἀπόρριψιν τοῦ κοσμικοῦ τρόπου τῆς διαμάχης. Ἄς μὴ θεωρήσωμεν τὴν ἀπαίτησιν ταύτην λίαν ὑπερβολικὴν καὶ ἀκατόρθωτον. Εὐγνώμονες διὰ τοὺς καρπούς τῆς ἀγάπης τοὺς ὁποίους βλέπομεν περὶ τῶν ἐν ἐργοῖς πρακτικῆς εὐπραγίας, ἃς μὴ ἀρκεσθῶμεν ἑωσοῦ ἰδῶμεν τὸν πόλεμον, ἐν τῶν χειρίστων κακῶν τὰ ὅποια ἔτι καὶ νῦν πιέζουσι τὴν κοινωσίαν, διαπαντός κατηργημένον. Ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία καὶ ἠθικὴ ἐξετίναξαν τὸν δεσμὸν τῆς δουλείας. Εἴθε νὰ ἐκτινάξωσι καὶ ἀπομακρύνωσι τὸν δεσμὸν τοῦ πολέμου.

ΣΟΥΤΕΡΛΑΝ

Ξένος τις πλουσιώτατος, Σουτερλάν καλούμενος, τραπεζίτης Αἰκατερίνης τῆς Β'. παρ' ἧς μάλιστα καὶ τὰ μέγιστα κύνειτο, λαμβάνει πρῶτα τινὰ τὸ ἀγγέλλμα, ὅτι ὁ οἶκος αὐτοῦ ἐπολιορκεῖτο ὑπὸ φρουρᾶς, καὶ ὅτι ὁ ἀστυνόμος ἐζήτην νὰ τῷ ὁμιλήσῃ. Ὁ Ρελιέφ, οὕτω ἐκαλεῖτο ὁ ἀστυνόμος, μὲ ὕψος τεθλιμμένον «Κύριε Σουτερλάν, λέγει, μετ' ἀληθοῦς λύπης σὰς ἀναγγέλλω ὅτι εἰμαι ἐπιφορτισμένος ὑπὸ τῆς χαρίεσσης αὐτοκρατείας νὰ ἐκτελέσω διαταγὴν, ἥς ἡ αὐστηρότης μὲ κατατρομάζει, μὲ θλίβει, καὶ ἀγνοῶ ἕνεκα τίνος σφάλματος, ἕνεκα τίνος ἐγκλήματος ἔχετε διεγείρει εἰς τοιοῦτον βαθμὸν τὴν ἀγανάκτησιν τῆς Α. Μεγαλειότητος! — Ἐγώ! κύριε, ἀπεκρίνατο ὁ τραπεζίτης, ἀγνοῶ τοῦτο, ὅσον καὶ ὑμεῖς καὶ ἔτι πλείω ἢ ἐκπληξίς μου ὑπερβαίνει τὴν ὑμετέραν. Ἀλλὰ τέλος, ὅποια τις εἶναι ἡ διαταγὴ αὕτη; — Κύριε ἀπήντησεν ὁ ἀξιωματικὸς, ἀληθῶς τὸ θάρρος μὲ ἐλλείπει νὰ γνωστοποιήσω ὑμῖν τοῦτο. — Μήπως ἀπώλεσα τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς αὐτοκρατείας; — Ἐάν τοῦτο μόνον ἦτο, δὲν θὰ μὲ ἐξέλεπετε τόσῳ περίλυπον. Ἡ ἐμπιστοσύνη δύναται νὰ ἐπανεέλθῃ θάσις δύναται ν' ἀποδοθῇ. — Λοιπὸν πρόκειται νὰ μὲ ἐκπέμψετε εἰς τὴν ἐμὴν πατρίδα; — Τοῦτο θὰ ἦτο μόνον πρόσκομμα, ἀλλὰ διὰ τοῦ πλούτου σας δύναται τις νὰ πορευθῇ πανταχοῦ. — Ἀ! Θεέ μου ἔκραζεν ὁ Σουτερλάν τρέμων, πρόκειται νὰ μὲ ἐξορίσῃτε εἰς τὴν Σιβηρίαν; — Ἐπανερχεται τις ἐκεῖθεν. — Νὰ μὲ ῥίψετε εἰς τὸ δεσμωτήριον; — Ἐάν ἦτο τοῦτο μόνον, ἐξέρχεται τις ἐκεῖθεν. — Ἀλλὰ τί λοιπόν! Θέλουσι

νὰ μὲ μαστιγώσωσιν; — Ἡ τιμωρία αὕτη εἶναι φορικτὴ, ἀλλὰ δὲν φονεύει. — Ἀ! τί! εἶπεν ὁ τραπεζίτης μετὰ λιγμῶν, ἡ ζωὴ μου εὐρίσκεται εἰς κίνδυνον; Ἡ αὐτοκράτειρα ἡ τόσον ἀγαθὴ, ἡ τόσον ἐπεικὴς πρὸς ἐμὲ πρὸ δύο ἀκόμη ἡμερῶν, θέλει... Δὲν δύναμαι νὰ πιστεύσω τοῦτο. Ἀχ! σὰς παρακαλῶ τελειώσατε ὁ θάνατος εἶναι ἥττον ὀδυνηρὸς τῆς ἀνυποπόρου ταύτης προσδοκίας. — Καλῶς! ἀγαπητέ μου, λέγει τέλος ὁ ἀξιωματικὸς μετὰ φωνῆς συγκεκινημένης, ἡ χαρίεσσα αὐτοκράτειρα μὲ διέταξε νὰ σὰς ταριχεύσω! — Νὰ μὲ ταριχεύσητε! ἀνέκραξεν ὁ Σουτερλάν, θεωρῶν ἀσκαρδαμικτὴν τὸν ἀξιωματικόν· ἀλλ' ἀπολέσατε τὸν νοῦν σας, ἡ αὐτοκράτειρα δὲν θὰ διετήρησε τὸν ἰδικόν της. — Θεῦ ταλαίπωρε φίλε μου! ἔπραξα ἐκεῖνο, ὅπερ συνήθως δὲν τολμῶμεν· ἐξέφρασα τὴν λύπην μου· ἀπετόλμησα νὰ κάμω μικρὰς τῖνας παρατηρήσεις· ἀλλ' ἡ σεβαστὴ μοῖ ἀνασσα μετὰ τόνου ὀργίλου, ἐπιπλήττουσα τὴν ἀπορίαν μου, μὲ διέταξε ν' ἀπέλθω καὶ παρευθὺς νὰ ἐκτελέσω τὴν διαταγὴν αὐτῆς, ἐπιλέγουσά μου τὰδε, ἃ ἔτι καὶ νῦν ἐν τοῖς ὡσί μου ἤχουσιν: «Ἵπαγε καὶ μὴ λησμόνει, ὅτι τὸ χρέος σου εἶναι νὰ ἐκτελῇς τὰς ἀποστολάς ἀγογγύστως, ἃς καταδέχομαι νὰ σοι ἐπιβάλλω».

Ἀδύνατον ἦτο νὰ περιγραφῇ ἡ ἐκπληξίς, ἡ ὀργή, ὁ τρόμος καὶ ἡ ἀπελπισία τοῦ ταλαίπωρου τραπεζίτου. Ἀφήσας βραχὺ χρόνον διάστημα πρὸς ἐκχυσιν τῆς θλίψεώς του ὁ ἀστυνόμος τῷ εἶπεν, ὅτι τῷ δίδεται ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας προθεσμία νὰ τακτοποιήσῃ τὰς ὑποθέσεις του. Τότε ὁ Σουτερλάν παρακαλεῖ αὐτὸν, τὸν ἐξορκίζει, τὸν πιέζει ἐπὶ πολὺν χρόνον ματαίως ν' ἀφίσῃ αὐτὸν νὰ γράψῃ γράμματιον τῇ αὐτοκρατείᾳ, δι' οὗ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν εὐσπλαγχνίαν αὐτῆς. Ὁ ἄρχων ἐνδίδει τρέμων εἰς τὰς δεήσεις του, λαμβάνει τὸ γράμματιον, ἐξέρχεται καὶ μὴ τολμῶν νὰ πορευθῇ εἰς τὸ ἀνάκτορον, ἐπιστρέφει εἰς τὸν οἶκον τοῦ Βρουσίου, διοικητοῦ τῆς Πετροπόλεως· ἐκεῖνος ἐνόμισεν ὅτι ὁ ἀστυνόμος ἐτρελλάθη. Τῷ λέγει νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτῷ καὶ νὰ περιμείνῃ ἐν τοῖς ἀνακτόροις, καὶ σπεύδει ἄνευ βραδύτητος πρὸς τὴν αὐτοκράτειραν. Εἰσάγεται πρὸς ταύτην καὶ ἐκτίθησι αὐτῇ τὰ γεγονότα. Ἡ Αἰκατερίνη ἀκούσασα τὸ παράξενον τοῦτο διήγημα, ἀνέκραξε: Δίκαιε Θεέ! ὅποια φρίκη! ἀληθῶς ὁ Ρελιέφ ἀπώλεσε τὸ λογικόν του. Κόμη, ἀπέλθετε, δράμετε καὶ διατάξατε τὸν ἀνόητον αὐτὸν νὰ ὑπάγῃ παρευθὺς ἐν' ἀπολύσει τὸν ταλαίπωρον τραπεζίτην μου.

Ὁ Κόμης ἐξέρχεται, ἐκτελεῖ τὴν διαταγὴν, ἐπανερχεται καὶ καταλαμβάνει μετ' ἐκπληξέως τὴν Αὐτοκράτειραν γελῶσαν μεγάλως. «Ἦδη ἐννοῶ, λέγει αὕτη, τὸ αἷτιον σκηνῆς τοσοῦτον σοβαρᾶς ὅσον καὶ ἀναρμόστου. Εἶχον ἐπὶ τινὰ ἔτη ὠραιότατον κύνα, ὃν πολὺ ἠγάπων καὶ εἰς ὃν ἀπένειμα τὸ ὄνομα Σουτερλάν, διότι ἦτο ἐνὸς Ἀγγλου, ὅστις μοι ἐδῶρσεν αὐτόν. Ὁ κύων πρὸ ὀλίγου ἀπέθανε· προσέταξα τὸν Ρελιέφ νὰ τὸν ταριχεύσῃ καὶ ἐπειδὴ ἠπόρει, ὠργί-